

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.19. Vitam æternam do eis. Illi velut symbolum præscitorum ostendunt se suspensos: illos etenim veritatis Dei constringit laquens, ex quo se multi expedierunt, facti hæretici, ne illo constringentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

latera contunderè: nihilominus eandem appetitis pavonis mortemque prædestinatorum. An ergo viuentes vt animalia immunda, desideratis vt hinc vestri cauda sit vt ut D. Franc. Diui Dominici D. Antonij alicorumque prædestinatorum? Hoc vestram arguit amentiam, atque de hac tu quoque charissime argueris: taliter enim qualiter visis cælum tibi, certo polliceris, & mortem speras sanctorum, qui vitam duxilli iumentorum. Attende, quod si ad thronum gloriæ h. eleuandus, necesse est, vt Christum iuiteris & sequaris: nam de suis sic ouibus testatur: *Sequuntur me.*

S. 19. Vitam æternam do eis. Illi velat symbolum præscitorum ostendunt se suspensos: illos etenim veritatis Dei constringit laqueus, ex quo se multi expederunt, facti hæretici, ne illo constringerentur.

47 **E**st hoc tertium signum, quod Christus ouibus suis assignat: nempe, quod det illis vitam æternam, & iam in præsentia *Do eis.* Hæc est quædam participatio gaudij, solaminis & lætitiæ beatitudinis, quæ in anima sua potiuntur, prout declarabimus, signum inter alia maxime principale, ex quo colligere facile possis, vtrum aliquis sit prædestinatus: directè oppositum illi, quod D. Ioan. nobis in reprobatis his deservit: etenim illos milleis proponit tortos in anima doloribus & anxietatibus. Quam appositè nobis illos delinæat, aux ardos, suspensos, turbatos, inquietos, mille in corde suo cruciatibus exposito Christo Saluatore dicentes: *Quisquæ animam nostram tollis?* Quousque tandem nos detines inquietos, turbatos, & suspensos? Miso modo declarant illi cordis sui penas & angustias, dum se suspensos esse declarant. Omnes nouimus, quanta pœna sit quam ille patitur, qui patibulo suspenditur ex contrarietate quam sustinet. Corporis pondus versus terram deprimat, tanto formis, quanto est grauius: studens enim ad terram attingere, ipsum laqueus à parte superiori detinet ne pedem in terra defigat.

In psal. post med. Expendit D. Chryl. dolorem, quò talis premitur inter terram cœlumque medius: si namque versus cœli partem vel superiorem conetur ascendere, illum corporis præpedit grauitas: si descendere & in plano consistere, non hoc illi laqueus permittit, quo collo suspenditur: vade in omnem partem vires adhibet nunc solum versus humeros attollendo, quasi qui laboret ascendere,

nec potest: & ex alia parte conatus ad terram a-
guando pedes pettingere, vt in illa subsistat, &
illi pariter est impossibile. Illi s. atrende suspensio-
rum pœna cruciatos. Ex vna parte grauissimo
in anima pondere premebantur, quo de rsum
tendebant: ex altera leuoco quo sursum attolle-
bantur. Quodnam est pondus animæ? Respon-
dent D. Augustin. a. & Gregor. b. affectus est,
quo fertur in aliquid amore, vel odio, quo illud
execratur: *Amor meus pondus meum, illo feror.*
quocumque feror. Quam fortiter te trahit amor,
quo filios tuos complecteris, aut vxorem, aut tibi
charissimos? in hoc quis te detinebit? Deinde o-
dium, quo tuum exhortelcis inimicum, quauis
te trahit vixibus vt illi malum mortemque desi-
deres? Nec loqui potes, nec bene de illo sentire,
sed nec illum muteri. Hoc pondere premebantur
illi affectu scilicet viæ propriæ, dignitatum, o-
pium, & facultatum: his enim complectebantur
quidquid habebant, & hoc tantummodo diligebant:
deinde odio flagrabant in Christum: vide-
batur enim illis ipse esse obstaculo, quo minus
his plene & pro voto suo fruerentur; vnde illum
abominabantur, sic vt nihil ita in mundo dete-
starentur.

Genuinis hos coloribus depingit Spiritus S. in
Libro Sapientie, ita ad litteram, vt illos ipsos
quasi conspiciere videatur, vt alter studeat Chri-
stum circumcingere, nobisque verba proponit,
quibus in concilio suo mutuo loquebantur, vt
annotarunt SS. Doctores D. August. a. D. Am-
brof. b. D. Cyprian. c. D. Prosper Aquit. n. d.
Circumueniamus istum: quentiam inuulsi st nobis.
Contrarius est operibus nostris, & improperat
nobis peccata legis, & dissamat in nos peccata dis-
cipline nostræ &c. Factus est nobis in iraductionem
celestium nostrarum. Grauis est nobis etiam ad
videndum, &c. tanquam negates. estimas sumus
ab illo & abstinet se à vijs nostris, tanquam ab im-
mundis, &c. Declarat hic Spiritus sanctus va-
tinianum odium, quo Christum abominabantur,
& rationes receuset, quibus incidebantur, quæ
cum tanta sint, pondus constat esse ex eis, &
flumen immensum quale componitur, dum mul-
ti in illud riuuli conueniunt. Circumueniamus,
inquit, efficaciter hominem hunc, & corona
illum velut hostilem ciuitatem circumcingamus,
atque omnia in illum tormenta nostra bellica
dirigamus? *Circumueniamus istum.* Cum e-
nim subsidio sit pauperibus isque beneuolus,
nihil in commodum nostrum, lucrumque ope-
ratur: *Inuulsi est nobis.* Quomodo se nobis o-
stendit, nostrisque operibus aduersarium, nos
G g g g g 2 m. lo

Lib. 19.
Conf. c. 9.
Lib. 19.
Mor. c. 4.
II.
Amor &
odium
pondus.
III.
Iudæorum
cruciatos
exponitur
Sep. 2. 12.
a. L. 17. de
cin. c. 20.
b. lib. 12.
contra.
Faust. c. 44
b. L. de lo-
sep. c. 3.
in ps. 55.
c. Lab. de
no die Sina
& Sion
2. cont. In-
dicos c. 14.
d. Lib. de
predic. p.
1 c. 26.

nullo habito respectu redarguens irreuerenter
Contrarius est operibus nostris. Quotidie nos, vt
 legis insinuat prauitantes, quodque cum
 illam arctius teneamur obseruare, illam frangamus
 inuerecundius: *Improperat nobis peccata legis.*
 Euidenter conuincit probatque nostram doctrinam,
 & traditiones esse peruersas: *Diffamat in nos pec-*
cata disciplina nostra. Nec illi sufficit opera no-

Mat. 11.

Ecol. 2. 15

stra, quae manifesta sunt arguere, sed insuper in
 medium producit abstrusas cordis nostri cogita-
 tiones. Hoc namque significatur his verbis: *Fa-*
ctus est nobis in translationem cogitationum nostrarum.
 Quia tradidit eum ac pudescere, &
 omnium oculis exponere, ea phrasi qua dixit D.
 Matt. de sanctissimo Ioseph quod videt uxorem
 suam pregnantem, sanctissimam scilicet virgi-
 nem, *Noluit eam tradidit.* Et D. Paul. expositu-
 sus qualiter Christus per crucem suam diabol-
 um affecerat ignominiam, sic ait: *Traduxit confi-*
dentem palam, &c. Nos corripit vt simulatores,
 hypocritas, & nugaces: *tanquam nugaces astuna-*
ti sumus ab illo. Omnimode grauis nobis est, &
 illum intueri, morte non est leuius: *Gravis est*
nobis etiam ad videndum. Nihil interest vtrum il-
 lum aut diabolum intueamur. Non est hoc leue
 pondus occidamus illum: *Circumuenimus il-*
lum. Habes hic, qua venerint intentione, *Cir-*
cumdestrunt eum: vt illi finem imponerent, sicut
 diximus.

IV.

In Zachorū

in Chri-

stum odii

Ecce, quam graue pondus odij cordis eorum,
 quo in profundam mergebantur abyssum Chris-
 tum occidendi. Ex altera vero parte fune strin-
 gebantur veritatis, etenim cognoscebant eum,
 cuius necem machinabantur, iustum esse, san-
 ctum, innocentem & verum promissum in lege
 Messiam: fortis erat hic laqueus: etenim tribus
 constat funiculis: hoc est triplici genere pro-
 bationis, qua Christus confirmabat illis verita-
 tem. Primus erat Sacrae Scripturae: *Serui amici*
Scripturas &c. Secundus erat doctrinae suae, quam
 illi fatebantur veridicam, & summo opere mira-
 bantur. Tertius erat diuinitatis operum suorum,
 quae testibus illis fecerat, ipsique dicebant quod
 licet ille Messias non esset, ille tamen qui esset,
 facere non posset eximia: *Christus cum vene-*
rit, nunquid plura signa faciet, quam qua hic faci-

Ioan. 5. 59

Ioan. 7. 31

Ita vt in rei veritate de illo cognoscerent, quod
 ipse filius esset Dei, & promissum in lege Mes-
 sias, & ita hoc ipsum parabola illa declarauerat
 de agricolis, qui venientem Dominum sui filium
 conpiciati, eum agnouerunt, & mutuo collo-
 quebantur: *Hic est heres venite, occidamus eum:*
 vt notat Diuus Hieronymus. Eos igitur perpende

Matt. 21.

33.

suspenso, ex vna parte Christum oderant ean-
 deus & angue, ipsa morte peius & diabolo: hoc
 autem pondus eos deorsum traheret & incita-
 bat, vt in abyssum, illum interficiendi, praecipita-
 rentur.

Veritas, qua cognoscebant quod filius esset
 Dei verusque Messias, sursum attrahebat. Si occi-
 derimus illum, Deo filium suum interimus no-
 bis autem liberatorem nobis promissum. Si di-
 mittamus eum inuicem, & recipimus, capita-
 lem nostrorum recipimus inimicum. Suspensi &
 pedes agitantur tenentur, etenim illos veritatis
 funis adstringebat, vim adhibebat, vt illam di-
 rumperet, attamen ita cognita erat & probata,
 vt illam frangere fuerit in possibile: *Funiculus*

triplex difficile rumpitur. Conabatur sursum af-
 cendere, an illum reciperent secundum illa, quae
 de ipso agnoscebant, sed non permisit illis odij
 pondus ex amore proprio compositum. Quid fa-
 ciemus? Ecce quanto dolore premantur: *Quo-*
usque animam nostram tollis? Heu miseris vos,
 & praefatos, descendite funem, vos ipsos hac
 poena liberate. Quandoquidem illum cognosce-
 tis, vt Messiam: in altum vos erigite, atque vt
 talem ipsum recipite: Non permittit nobis tale
 quid odij pondus: nam illum vt crudelem ha-
 bebimus inimicum, nec animus est nos ipsos illi
 subijcere. Ergo funem dirum pite, & vos ipsos
 ipso pondere trahi permittite, ipsum inquam in-
 terfice. Absit haec omnia: video us enim,
 quamuis nos taceat quod Messias sit, & illum oc-
 cidendo, Deum ipsum occidamus. Illo ergo
 dolore suspensi vos ipsos torquere, *Quousque ani-*
mam nostram tollis? Accedit medicus vsita-
 febri citantem viribus omnino destitutum: pul-
 sum re-itat, & haeret suspensus. Quid est Domi-
 ne doctor? Suspensus haec eo, quid acturus sum
 ignorans. Si sanguinem extulerit pro debilitate
 moritur. Si non fecero, cum calor intem-
 perat, quid agam? Hoc modo suspenduntur illi. Si re-
 cipiamus illum, recipimus vt Dominum nostrum,
 inimicum quo sub sole non habemus acriorem.
 Si occidamus, ipsum Deum occidimus, qui
 procul dubio tam enorme castigaturus est seuerē
 flagitium.

Elegantem illos proposuit Deus Zachariae Pro-
 phetae in illa visione celebri, quae cum vna sit,
 in illa tamen illi plura demonstrabat, sic illam
 expendunt diuersis sensibus SS. P. P. vnde de
 illa sic ait D. Hieronymus. *Multiplex in prophetia,*
gnia vnica te multa praedicebat. Accedit ad eum
Angelus, atque; & Vates attolle sursum oculos,
& vide quid illic appareat. Aspiciat Propheta &
quidquam

Eccl. 4. 12.

V.

Allegoria
 de ampho-
 ra

In Epi ad
 Paulin.

quidam videt quod non valebat perfecte discernere: quocirca Angelum interrogat: Domine mi, quid est hoc? Cui Angelus: vas est leui amphora illam igitur distinde contemplare, quid putas intus laere? Domine: Ecce mulier vna sedens in media amphora. Domine: quam est ista mulier? *Ecce est impietas.* Itaque dici potest, quod impietas totam impleat amphoram. Statim post hæc vidit talentum seu grauisimam plumbi massam amphoræ insidentem: deinde ecce duæ mulieres ex altera parte alis instructæ: milui aduolantes, amphoram, sic ut erat, assument & *Leuauerunt eam inter terram & cælum.* Quid est hoc? An illam suspendunt? Quis forsitan dixerit quod ita, quia ex vna parte, illam in aëre mulieres suspendunt, atque ex altera pondus illud immensum eam deorsum trahat. Domine mi, quid tandem huic misere obueniet: amphoræ relinque illam & Vates, inquit Angelus, vt in aëre libretur: etenim in terram dei, ieiunia est Babylonis, terram, iniquam, confusionis. O mirabile mysterium? Amphora hæc vt interpretatur D. Gregor. cum alijs SS. PP. Synagogam significat & reproborum horum concubulum. In his sedem fixit impietas, per hanc designata mulierem: quæ impietas? in sensualitas, an cupiditas, an ambitio, an vltura, an furta? Nullam in specte numeres sed totum lume corpus impietas. *Corpus peccati,* quod dixit Apollol. tota namque impietas erat in illis: *Pleni estis rapina & iniquitate:* ait illis Dominus. Non celeri et ambulabat, non stabat, sed *selebat. Mulier sedens,* & non in vna parte sed in medio: totum enim pectus & cor occupabat.

Zachar. 5.

Eib. 4.
mor. 6. 28.

Rom. 6. 6.
Mat. 23.
25.

49
Hier. 17. 1.

Sic ait Propheta Hieremias: *Peccatum Iuda exaratum super latitudinem cordis eorum.* Attollitur præ grande plumbi pondus id est amor terrenorum, tacultatum, honorum, filiorum, dignitatum, ex quibus natum est pondus illud odij, contra Saluatoris, quia ipsis erat aduersarius. Quam immensum erat illud pondus, vt ante diximus. Obijcies: quietum & sedatum erat: vas illud in terra pondere tanto plumbi prægrauatum. Non ita, quia prodierant inde duæ mulieres alas milui præferentes, illudque leuauerunt, & iter terram cæli inque statuerunt. Quam sunt illæ mulieres, alas habentes milui? Miluius auis est cui inter aues inferiores visus attribuitur peripicacitimus, quod ex eo patet, quod à longè detegat lacertas, vnde in eorum proverbiis quo significat intendimus oculos peripicaces dicimus *Oculus miluina.* Duæ illæ mulieres duas proferunt propositionis & veritates quas illi peripicaciter intelligebant. Vna erat, quod solliciti & peripicaciter

discernantur scripturas: nam continuo Messiam expectabant, ex his colligebant quod esset futurus verus, qui conditioes haberet & qualitates quas illi exprimebant. Altera erat, quod Christum ex omni parte conuenientes, oculis valde apertis, vitam eius doctrinam, opera, miracula, cunctas in eo notarent qualitates, quæ de Messia erant præsumptas. Itaque ex vna parte hæc veritas eorum detinebat intellectum, verus Messias erit ille, qui conditioes, hic expressas habuerit. Ex altera parte alia ens: neque deridebat: in vno hoc illas iucide notamus conditiones.

Hinc est quod quauis pondus odij, quò contra Christum ad eum, illos deorsum traheret in abyssum illam inclinando eum occidendi. Illæ tamen mulieres, sursum eorum leuabant intellectum, quò elate cognoscebant, quod si occideret illum, Deum suum, redemptorem, Regem ac Messiam interficerent. Quid agitis propterea vos videtis inter cælum terramque suspensas, fumen dissoluit, & omnino deorsum vergat. Ne recipiatis Christum graniter torquetur. Non nobis hoc permittit odij pondus: etiam illum, vt hostem habemus inimicum. Expresit hoc elegant. Philosophiæ professor primarius Aristoteles, nullam grauiorem intellectui penam esse posse, quàm duabus constringi veritatibus, vel propositionibus, ex quibus nullam potest formare conclusionem. Si in illo duæ itæ veræ residerent, propositiones Rex & Dominus illa legitimus debetam requirit obedientiam, & ille qui vobis adest Rex est Dominus legitimus, quomodo ergo cohibebis intellectum vt non dicat: ergo huic debetur obedientia? Si in præmissis hæc uis velles intellectum cohibere ne vltimam id est conclusionem possit formare, illum suspendentes & quasi vni inferres hoc modo suspenduntur illi, & delinquitur in aëre, verum symbolum reproborum.

Que tales videntur in mundo, quos ex vna parte pondus anime trahit deorsum, & testis vnitatis sursum attrahit, & detinet suspensos inter cælum & terram medioq; pedes agitates, vt suspensi. Hic suo detentus concubitu retentum hinc videt se esse in statu mortis & inimicitie Dei, & proximum, quem Diabolus secum prædam abripit, hoc autem urget illum, vt ex illo seipsum eripiat verum illinc retrahit pondus affectus sui ad alteram, vel ad delicias & lasciuas, vnde miserè suspensus sic ait: quid agam? Si hæc non manu misero mulierem, Deo & anime meæ

VI.

Iudæi, de recipiædo Christo graniter torquetur

VII.

Tales multi in mundo sunt.

G. G. G. 3. def.

deficio: si vero demifero, meis prius delictis, & dum illum non video, vita mihi videtur exspirare: suspensum te video. Alter est qui iam a multis diebus aliena possidet bona, cordis inuiscerata venolis: ex vna parte illum detinet diuinae fumis veritatis: si non resistuo, me Diabolus prosterneret, & hoc quidem momentum potest & quidem vnicoflatu hæc via terminari, ego veto æternis damnari supplicijs, opes autem illis remanebunt, qui gratias nunquam sunt relaturi. Quod si resistuero, cordis mei intimum extraho sanguinem, & honor meus vilescit. Hæc te miserum eo modo pendulum, laqueum hunc dissoluito, & repudiato mulierem. Domine, tantallicus emoriatur. Aliqua resistit: Domine deficient mihi facultates: an hoc dolore crucians? Habe te vt condemnatum, & time te amphoram esse inter cœlum terramque suspensum cilijs sedes sitam Babylonia: hæc namq; confusio quæ premeris erit perpetua, perpetuis addicta supplicijs, hic illotum est cruciatus. Facile poterant illi laqueum dissoluere scilicet finem veritatis vel mendo, quo ligabatur intellectus eorum, quod Christus verus esset Messias: hoc enim me hunc fuit apertissimum, quod multi vti sunt, & adhuc vtiuntur, vt se tali dolore eripiant: si nempe finem rescindant veritatis quo detinetur eorum intellectus, vel ab illa se liberent, eo modo quo suspensus collum suum de laqueo educit, quo firmum figit in terra pelem iam a dolore liberatus.

Orat. 3. de Resurrectione. VIII. Sed maxime hæretici & Gentiles. Lib. 21. de ciuit. c. 18.

D. CHR. Hom. 7. in Ioann. Tom. 3.

Sic multi fecerunt hæretici, quos SS. PP. referunt. D. Gregor. Nyssen. ait quidam perfidos constrictos veritate, quæ iudicium credimus & venturam carnis resurrectionem tanto fuisse dolore cruciatos eorumque tanopere delicias amaricatas, vt rescinderint veritatem & collum suum ex illa detraherint, illam minime credentes, imo negantes: iudicabant enim quod credere finale iudicium, quod fides docet atque eo modo viuere, quo prætendebant, nil aliud esset, quam perpetuis anxietati cruciatibus. D. Augustin. de alijs commemorat quod vitijs suis deducos vehementer angeret præuaricus timor infernalium, quocirca finem resciderunt veritatis Catholicæ, eamq; pertinaciter abiurarunt sibiq; persuadentes, quod illæ tandem finem essent habitura. D. Chrysost. admiratus Pauli Samosatani nequitiam, qui finem veritatis fidei dirupit, sic ait: non illud egit eo quod in illa posset arguere defectum, sed quia se constrictum illa deprehendens, sine magno nõ poterat suspensus cruciari laceris vt mulierculæ, quam inordinatè diligebat, amplexibus: In

duis magis maxime admiratus sum Pauli Samosatani insaniam, qui vultu tam manifesta audeat repugnare veritati, & seipsum sponis sua in errorem precipitem dare &c.

De pluribus refert D. Gregor. Pont. quod Lib. 10. colla sua subdere veritati fidei recusant: quia mor. c. 12. graui int corde suo cupiditatis pondere pressi considerant, quod si illi seipios alligent, in aëre eos suspendi oporteat. Præcipua ratio inquit D. Athanat. ob quam plurimi gentiles intellectum suum tui veritatis fidei noluerunt innectere, hæc fuit, eo quod grauari se sentiebant affectu, quod delictis & lacris afficiebantur: erentim intelligebant, quod recipiendo ea, quæ fides docet, nisi pondus illud tollerent immensum penam essent toleraturi suspensorum. Hanc esse dicationem, ob quam moderni heretici finem huc diraperint, atque ab eo seipios liberarint Catholicas negando propositiones veritatis: videbant enim, quod si illis se submitterent, tantum, eos passionum suarum pondere deprimere, dolorem necessario sentirent resse suspensorum. D. Paul. idcirco monebat, vt quatenus essemus in fide securi, & intellectum nostrum ab illa non dissoluere: peccatorum pondere & terrorem affectuum nos expediremus, pariter & illo, quod secum trahit peruersa conscientia.

Orat. contra Iulianum.

Eur qui liberè & imperturbatè præditi desiderat, & canem audit latrantem, studeat illum interimere: quod si lucernam viderit ardentem, ipsamque manifestantem, exufflat, eamque conatur extinguere. Hic mos est perditorum hominum qui liberè suis volunt indulgere voluptatibus, quibus adlatat velut canis fides Catholica, & eorum prodit, vt lux clarissima, nequeas. Optarent illi perfidi veritatis finem, quo ligabatur eorum intellectus, dirumpere, & de Christo crederet, quod Messias non esset sed incantator & illusor, quo possent illum, absque scrupulo interficere, pondus malitiæ suæ grauissimum sequentes, & odio voluntatis suæ peruerso sati, facientes: atque ita omnes possibiles neruos imendebant: in tantum vt aliquando abnegarent, quod de diuina eius persona crediderant, verumtamen adeo clara & perspicua erat illa probatio, quam Christus de illa promebat, vt fidem interitum ex peruersa sua negarent malitia, tamen vel perumper considerando non poterant, vt beneuolebant, eam abnegare.

IX. Sim. Iulian. do.

Ex his declarat D. Chrysostomus. a. & D. Iustin. Martyr. b. duas sententias quas illis Saluator proposuerat, quæ sibi vi. ebantur oppositæ, eamque

a He. 49. in Ioan. d. 3. b. 24. c. 140. ex Gen.

X.
Dux
Christi
sententia
conci-
liatur.
Ioan. 7.
27.

Ioan. 8.
19.

D. CHR.

eaſque refert D. Ioannes. Cum Dominus die quodam ita ſubtiliter prædicaflet vt in admirationem raperet auditores: plures ceperunt percontari: Numquid hic eſt Chriſtus? Quibus dicitur: Quis dicit de me percontariſtis, quali me non agiſcitis? Ite, opinor me noſtis, & vnde venemini non ignoratis: Et me ſcitis & vnde ſum ſcitis, & à miſſo non veni, ſed Pater miſit me. Paulo poſt cum illi à Chriſto quaerent, quis eſſet & quis Pater illius: reſpondet: procul hinc abſcedite, Neque me ſcitis, neque Patrem meum. Si me ſcitis, forſitan & Patrem meum ſcitis. Quomodo hæc dux eorum ſententia? Quomodo inquit D. Chryſoſtomus. Hinc à Iudeis ſcitis, vnde ſit. Et iterum nequo ſe neque Patrem ab ipſo in ſcitis: Num contraria loquitur? Chriſtus veritas eſt, & illa ſibi minime contradicit. Ambæ propoſitiones erant veræ: quia frequenter tantum errorum malitia porcus; vt intellectus eorum obſcuretur, cogereſque credere Chriſtum eſſe impoſtorem, & Diabolo confederatum: peritias, dum conſiderant opera prodigiola & doctrinam non vulgarem, quantumlibet niterentur vt non crederent eum eſſe Meſſiam, tamen non poterant: quia ipſis vel iniuſis, ita clarè perfidos illos comuinebat intellectus, vt non poſſent illud abnegare, nec huic ſe eripere veritati, quocirca velut tunc quodam ſuſpenderantur, ſicut ſomodo præſentant.

§ 20. Reſerunt iſti præſcitos: nam Chriſto malitia ſua culpam adſcribunt, vt perfidus ille ſeruum.

15

I.
Ablalon
ſeipſum,
non Da-
uid quer-
eu ſuſ-
pendit.
2. Reg. 18.
31
2. Reg. 18.
33.

Perduellis accreuit eorum nequitia: eum enim cernent ſeipſos nequa iura poſſe diſſoluere, dirampendo fune: velut rabiis concurrunt, & ſuſpenſionis ſuæ Chriſto culpam imputant auctori. Quouſque animam niſtram tollis. Qua de cauſa, & quouſque tandem nos ſuſpenſos detines, & quali prælocutus? O perduellis Ablalon, nec enim te tuus ſuſpenderit Pater, nec ipſe te ſuſpenſum detinet nec tale quid aut voluit, aut decreuit: imo potius voce publica cunctis iſuis præcepit ducibus, & militibus: Seruare puerum Ablalon & deinde æternam tuam calamitatem nemo calidioribus quam ille, deſcendit lacrymis, plorans & ingemifcus: Ablalon filij mei eſt. Quis te à quereu ſuſpenderit? quis celo terraque medium detinuit? Noui rationem: quia teipſum duci ſubtus quereu paſſus es à mulo eſtremi pal-

ſionis tuæ, atque eſtremis ambitionis, nec non regnandi cupiditatis & impia in Patrem tuum rebellionis: ipſi te præteſionem & ſuperbiæ capilli, vento vauantis tuæ commoti, quereu implexum adſixerunt. Hic conſidera cum D. Chryſoſtomus expreſſum reproborum ſymbolum, qui in ſaram delapſi ſunt malitiam, vt uedum peccata committant aut, ad quæ peruetla illos paſſio compellit, inſuper & horum ipſum Deum accuſant iucenſorem.

Recordare, inquit, perperſi illi ſerui à Domino reiecti. Cui enim talentum ad lucrum tradidit, illud ſub terra recondidit, & reſonno tradidit otioſus. Quando Dominus reuertus lucræ rationem inquit, reſpondet ille: quod illud minime ad lucrum impendit: ſcio namque, loquitur ille Domini tuo, quod ſeruus ſis & rigidus, atque à ſeruis tuis multo nimis rigore lucrum eſſagites. Væ tibi, traditor: an mihi negligeris? & ſocordia culpam in putas? An plis aliquid feci, quam tibi talentum tradere, quo negotiers? An tibi non ſaui, & auxiliatus ſum, vt hoc poſſes effecere? Numquid te rogavi, tibi quod impoſui vt negotieris: meum eſt tuam, argere ſocordiam, & tu culpam mihi audeſ imputare? O ſerui proteruum (ſandi D. Chryſoſtomus) non contentus peccato, etiam contra Dominum ſtatuit accuſationem. Mente, quod non ſeminasti, & reſtes quod non poſuiſti Peior eſt hæc priorè potentia, graue dicimus peccatum in eo fuiſſe, ſed multo grauius eiſdem Domino culpam imputate. Hæc eſt illa plurium nequitia peccatorum, qui ſceleribus ſuis affixi eorum culpæ Deum accuſant: auctorem Condiſto eſt hæc (vt auct. D. Auguſtinus. 4. & D. Gregorius. 6.) à primario noſtro parente hereditaria: eum enim proditoriis ſcelus illud infame commiſſe creatorem ſuum, atque eum à quo conſtitutus fuerat: aſaſi Dominus. Quando ab eo culpæ poſtulat rationem iplam in Deum ipſum reiecit: hoc enim eſt, vt SS. PP. interpretantur, quod verbis illis inſinuauit: Mulier quam dediſti mihi ſociam, deſiſti mihi de ligno & comedisti. Quis mihi, Domine, dediſt & ſtatuit in ſociam mulierem hæc, niſi tu? niſi tu tradidiſſes in Deum illam mihi, proculdubio quod feci non feciſſem: culpam Exceſſus ſui uinum (inquit D. Gregorius) in reiecit. auctore ſatenter intorquet, ne ſi diceret, in occasione delinquendi præbuiſti qui mulierem dediſti. Sequitur D. Chryſoſtomus, lectionem Septuaginta: Mulier, quam dediſti, ut eſſet mecum: quæ verba ſic explicat: ſateor quidem, Domine, quod commiſi:

D. CHR.
Hom. 8. ad
Rom.
Tom. 5.

Matth. 25.
24.
Luc. 19.
20.
II.
Proter-
uus ſer-
uus Do-
mino ſe-
imputat
negligẽ-
tiam.

Lib. 17.
de Gen-
ſan: auctorem
Auguſtinus. 4.
D. Gregorius. 6.
à pri-
b Lib. 4.
mor. c. 23.
in 11.
B. B. B. B.
Similiter
& Adam
in Deum
Gen. 3.
D. Chr.
commiſi: